

QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX) SUPERJURI

MAGISTRAT DOTTOR PAUL COPPINI LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tlieta l-1 ta' Ottubru, 2002 .

Citazzjoni numru : 35/1995G3(PC)

Carmelo Camilleri ghan-nom u in rappresentanza tal-Kumpanija Camilleri Establishments Limited .

vs

Eucharist sive Chris Cassar ghan-nom u in rappresentanza ta' C & S Supermarkets Limited .

Il-Qorti ,

Rat ic-citazzjoni li permezz tagħha l-attur nomine, wara li ppremetta :

Illi d-ditta konvenuta hija debitrici tad-ditta attrici fis-somma ta' sebħha u ghoxrin elf hames mijha u tnejn u tletin lira Maltija u wieħed u tmenin centezmu (Lm27,532.81,0) u dan bhala bilanc ta' somma akbar, sabiex jigi magħluq kont wara bejgh u konsenja ta' merkanzija ghall-istabbiliment ta' BHS f'Għawdex appartenenti lill-konvenut u dan kollu skond 'sub-franchise agreement' : liema somma tinkludi wkoll spejjez u hlas dovut skond l-istess 'sub-franchise agreement', kif ukoll interassi sal-31 ta' Mejju 1995; Dokument "B" huwa rezokont tas-somma dovuta ;

Illi interpellat biex ihallas bil-fomm il-konvenut baqa' inadempjenti ;

Illi dan id-debitu hu cert, likwidu u dovut u l-konvenut ma għandu ebda eccezzjoni x'jagħti għal hlas tieghu ;

Illi l-konvenut hallas l-ahħar pagament fit-18 ta' Frar, 1995 .

Talab lill-konvenut nomine jghid ghaliex m'għandhiex din il-Qorti :

1. Prevja d-dispensa tas-smiegh ai termini tal-Artikolu 167 u Artikoli sussegwenti tal-Kodici tal-Organizzazzjoni u Procedura Civili u prevja kull dikjarazzjoni ohra li tkun necessarja tordna u tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attur l-ammont ta' sebħha u ghoxrin elf, hames mijha u tnejn u tletin lira Maltin u wieħed u tmenin centezmu (Lm27,532.81c0) .

Bl-interassi mill-ahħar ta' Mejju 1995 sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjez inkluzi dawk tal-mandat ta' sekwestru prezentat kontestwalment .

Bl-ingunzjoni tal-konvenut ghas-subizzjoni .

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-attur nomine mahlufa minn Carmelo Camilleri .

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut nomine li eccepixxa :

1. Illi in linea preliminari din ic-citazzjoni saret intempestivament u l-esponenti ma għandu ebda parti mill-ispejjez gudizzjarji involuti, ghaliex bhala fatt jirrizulta illi din ic-citazzjoni giet prezentata qabel ma l-atturi prezentaw kont dettaljat tal-ammont illi huma kienu qegħdin jippretdenu illi għandhom jieħdu mingħand l-eccipjenti .
2. Illi mingħajr pregudizzju għas-suespost, l-ammont illi l-esponenti għandu realment ihallas lill-atturi ma hux ta' LM27,532.81c kif mitlub fċicitazzjoni, izda ta' Lm6653.19c . Skond il-kontijiet prezentati mill-atturi, invece, l-ammont dovut hu ta' Lm7067.77c . L-esponenti già offra illi jħallas l-ammont globali mitlub mill-atturi – Lm7067.77c mingħajr pregudizzju ghall-kwistjoni tal-interessi, u appena jsiru l-prattiki necessarji sabiex il-flus illi l-esponenti nomine għandu frizati fil-bank minhabba l-mandat ta' sekwestru prezentat mill-atturi jkunu jistgħu jigu utilizzati sabiex isir dan il-pagament .
3. Illi mingħajr pregudizzju għas-suespost, l-esponenti jsostni illi l-attur nomine ma hux intitolat jitlob interessi fuq l-ammont illi l-esponenti għandu jħallsu, u fi kwalunkwe kaz mingħajr pregudizzju għas-suespost, l-ammont ta' interessi mitlub mill-atturi zgur illi huwa wieħed esagerat u bazat fuq metodu ta' kalkolazzjoni tal-interessi zbaljat .
4. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri fid-dritt u fil-fatt .

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti tal-konvenut nomine mahlufa minn Eucharist Cassar .

Rat id-digriet tagħha tas-17 ta' Ottubru 1995 fejn innominat lil John Bonnici bhala espert komputista .

Rat ir-relazzjoni ta' l-istess perit ipprezentata fil-5 ta' Novembru 1998 u mahlufa fis-27 ta' Ottubru 1998 .

Rat in-noti ta' osservazzjonijiet tal-kontendenti pprezentati ghall-konsiderazzjoni ta' l-espert komputista meta dan kien qed jipprepara ir-rapport tieghu .

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet rispettivi tal-kontendenti in segwit għal dan ir-rapport .

Rat in-nota ta' riduzzjoni ta' l-attur nomine tat-23 ta' Settembru, 2002 fejn it-talba giet ridotta għas-somma ta' ghoxrin elf erba' mijha hamsa u sittin lira maltin u erba' centezmi (Lm20,465.04) in segwit għal-hlas fil-mori tal-

kawza ta' sebat elef sebgha u sittin lira maltin u sebgha u sebghin centezmu (LM7,067.77) .

Rat il-verbal tagħha tat-22 ta' Jannar 2002 fejn halliet il-kawza għal-lum għas-sentenza in parte .

Rat l-atti l-ohra kollha tal-kawza, inkluzi l-verbali tax-xhieda mismugha u l-affidavits u dokumenti esebiti .

Ikkunsidrat :

Illi permezz ta' din il-kawza l-attur nomine qed jitlob mingħand il-konvenut nomine il-hlas ta' l-ammont indikat fic-citazzjoni, kif sussegwentement ridott permezz tan-nota hawn imsemmija, bhala bilanc minn debitu akbar li jallega illi l-konvenut nomine kellu mieghu . Il-kontestazzjoni bejn il-partijiet tirrigwarda l-*quantum* ta' l-ammont li għadu dovut fuq il-kontijiet pendent tal-konvenut nomine, partikolarmen jekk humiex dovuti mghaxijiet, minn meta jistgħu ikunu dovuti u l-modalitajiet ta' kif gew ikkalkolati l-istess imghaxijiet .

Irrizulta illi permezz ta' skrittura privata datata l-25 ta' Awissu 1990 (Dok. AC 1 esebit mill-attur nomine fis-seduta peritali tas-27 ta' Jannar 1996), is-socjetajiet kummercjali rapprezentati rispettivament mill-kontendenti f'din il-kawza, laħqu ftehim bejniethom li permezz tieghu il-kumpanija **Camilleri Enterprises Limited** ta' l-attur nomine u li għandha l-*franchise* tad-ditta ingliza **BhS p.l.c.** tat lill-kumpanija l-ohra **C&S Limited** tal-konvenut nomine, id-dritt esklussiv illi tħieġ prodotti tal-marka "BHS" mill-hanut tagħha f'Għawdex, u dana bil-kundizzjonijiet kollha indikati fl-istess skrittura . Jidher illi n-negożju bejn il-kontendenti beda effettivament bil-kunsinna ta' l-ewwel merkanzija fis-16 ta' Ottubru 1990 u baqa' sejjer sakemm saret l-ahhar kunsinna fil-31 ta' Mejju 1995 . Tul dan il-perijodu kienu jsiru pagamenti akkont mill-konvenut nomine, imma qatt ma nqata' l-bilanc kollu dovut, sabiex sakemm gie terminat in-negożju ta' bejniethom, kien għad baqa' xi ammont dovut, li pero' l-kontendenti, kif ingħad, mhumiex jaqblu fuqu għal diversi ragunijiet .

Ir-relazzjonijiet kummercjali bejn il-partijiet gew regolati b'mod formali permezz ta' skrittura privata ffurmata fil-25 ta' Awissu 1990 (Dok. A.C. 1 pprezentat waqt is-seduti peritali mill-attur nomine) . F'dik l-iskrittura gew stipulati l-modalitajiet kollha dwar ix-xiri, kunsinna u hlas ghall-merkanzija tad-ditta BHS li kellha tinbiegħ mill-hanut tal-konvenut nomine gewwa r-Rabat, Ghawdex (ara klawsoli tlieta (3), erbha (4) u hamsa (5) ta' l-istess skrittura) . Irrizulta illi, minkja dak li kien gie stipulat f'dan il-ftehim, il-partijiet għal xi raguni jew ohra li ma gietx spjegata sewwa, fiti wara li bdew jinnegożjaw bejniethom, ma baqghux josservaw dawn il-modalitajiet kollha, specjalment dwar il-prezentata ta' *letter of credit* il-bank . Minflok bdew ihaddmu sistema fejn tithallas lira maltija għal kull lira sterlina indikata fuq l-*invoice* mibghuta mill-BHS ta' l-Ingilterra, bid-differenza fil-kambju tagħmel tajjeb approssimattivament ghall-ispejjez konnessi mad-dwana, *charges*, taxxi u *commission* ta' l-attur nomine bhala l-*francisee* . Pero'

lanqas din is-sistema ta' hlas ma baqghet tigi osservata regolarment u l-konvenut nomine waqa' lura sew fil-pagamenti, sabiex sa ftit xhur qabel ma gie terminat in-negozju ta' bejniethom, il-konvenut nomine gie rinfaccjat b'kont ta' 'I fuq minn sebghin elf lira maltija (Lm70,000) .

Wara li fit-18 ta' Frar 1995 sar pagament ta' sitta u hamsin elf lira maltija (Lm56,000), li l-konvenut nomine kien jirrikonoxxi bhala certament dovuti lill-attur nomine, kien għad baqa' bilanc li pero' l-parti l-kbira tieghu gie kontestat bhala mhux dovut għal diversi ragunijiet kif ser jigi spjegat hawn taht .

L-ewwel kwistjoni li trid tigi ventilata minn din il-Qorti tirrigwarda l-kwistjoni jekk humiex dovuti **interessi** fuq id-debiti kapitali akkumulati kontra l-konvenut nomine matul is-snин li dam jopera n-negozju bejn il-kontendenti . Il-konvenut nomine jsostni illi qatt ma kienu ssemmew interessa, la fil-ftehim ta' l-elf disa' mijja u disghin (1990) u lanqas fil-kontijiet li kienu jircieu dwar kull kunsinna ta' merkanzija . Infatti jghid li kien ferm sorpriz meta f'xi zmien fl-elf disa' mijja erbgha u disghin (1994) ircieva l-ewwel *statement* mingħand is-socjeta' attrici u nnota li kienu gew inkluzi l-interessa . L-artikli 1139-1141 tal-Kodici Civili jitkellmu fuq l-interessi kkalkolati bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) fis-sena dovuti *ipso jure* fuq obbligazzjonijiet kummercjal . M'hemmx dubbju li r-relazzjoni bejn il-kontendenti kienet wahda ta' natura kummercjal . In-negozju sar appuntu minn zewg socjetajiet imwaqqfa apposta sabiex jezecitaw in-negozju għal skopijiet ta' lukru . Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell :

“Il creditore puo’ domandare giudiziariamente gli interessi di un debito commerciale dal giorno della contratta obbligazione, ancorche non li avesse reclamati in un precedente conto od interpellazione, quando non si provi che egli vi abbia rinunziato” (Giuseppe ed Ettore fratelli Caruana Scicluna noe v negoziante Giuseppe Azzopardi Vol. XXI. i. 5; ara wkoll Appell: Caruana Scicluna v Portelli 3.12.1909) .

Għalhekk taqbel ma' dak li qal l-attur nomine fin-nota ta' l-osservazzjonijiet tieghu pprezentata quddiem l-espert komputista fis-sens illi :

“U huwa car li l-atturi fil-kawza odjerna qatt ma rrinunzjaw għal tali interessa . Aktar u aktar meta wieħed iqis li huma biex joperaw u biex ihallsu lil BHS barra minn Malta kellhom jiġi jisselfu u kienu qedin ihallsu interessa . Mhux verosimili li wieħed jghid li l-atturi kienu qeqhdin jiġi jissussidjaw lill-konvenuti billi jhallsu barra bl-imghax u ma jidher huma ukoll l-imghax mingħand il-konvenuti ta’ dak mibjugh lilhom ....” (a fol. 128 tal-process) .

Għaladarrba gie stabilit illi interessa huma certament dovuti fuq l-ammonti bilancjali, trid tigi issa ttrattata t-tieni kwistjoni imqajma mill-konvenut nomine . Din tirrigwarda z-zmien minn meta għandu jigu kkakolat dan l-imghax . Il-konvenut nomine jikkontendi wkoll fin-nota tieghu quddiem l-espert komputista (a fol. 137) illi hawnhekk si tratta minn **kont kurrent** fejn l-interessa jiddekorru mid-data tal-egħluq ta' l-istess kont . Huwa jiccita l-artikoli 264 tal-Kodici tal-Kummerc li jistipula illi :

“ Il-kont kurrent hu kuntratt li bih zewg persuni jiftiehm li r-rimessi ta’ xulxin jigu mnizzlin f’kont bhala partiti ta’ dejn u ta’ kreditu, bl-obbligu tal-parti li kontra tagħha jinsab bilanc meta jingħalaq il-kont li thallas dak il-bilanc”, u l-artikolu relataż 271 ta’ l-istess Kodici li jghid illi :

“Fin-nuqqas ta’ ftehim xort’ohra, il-kont kurrent jingħalaq kull sena”.

Imma jista’ jingħad illi fil-kaz in ezami l-partijiet kienu tassew qed joperaw bejniethom kont kurrenti kif imfisser mill-ligi, biex allura l-interessi jigu kkalkolati b’effett minn meta jingħalaq il-kont, kif jiġi pretendi l-konvenut nomine ?

Alberto Trabucchi fl-Istituzioni di Diritto Civile (Cedam 38ma ed. 1998 pag. 805) jiispjega f’dan ir-rigward illi :

“Quando due imprenditori abbiano tra loro durevoli e frequenti rapporti di affari (per cui l’uno compra, vende, esegue commisioni per l’altro, l’uno esige cambiali e l’altro incassa delle somme che dovrebbe ritrasmettere, e reciprocamente chi è creditore a un titolo è debitore per altra causa) non hanno interesse a liquidare di volta in volta i loro rapporti. Per risparmiare tempo e spese lucrando anche gli interessi delle somme che restano a credito, è spesso più conveniente che ciascuna parte trattenga le somme di cui è debitrice, attendendo il saldo periodico dei reciproci rapporti.”

Infatti l-istess awtur jelenka t-tliet elementi tal-kont kurrent bhala :

- a. *obbligatoria inserzione nel conto delle rimesse ricevute* ;
- b. *inesigibilità dei singoli crediti per la durata stabilita* ; u
- c. *esigibilità del saldo a chiusura di ciascun periodo, dopo operarsi la compensazione fino a concorrenza delle partite contrapposte* .

Il-Qorti taqbel ma’ dak li wiegeb l-attur nomine fin-nota responsiva tieghu quddiem il-perit komputista, illi fil-kaz in ezami kien hemm dak li sejjahlu a credit agreement bejn il-partijiet u mhux kont kurrent. Kif tajjeb qal fl-istess nota (a fol. 143) :

“... hawn għandek kuntratt ta’ bejgh u xiri skond il-kuntratt iffirmat mill-partijiet fejn l-atturi qegħdin ibieghu u jikkonsenjaw il-prodott u l-konvenuti qegħdin jixtru u jħallsu l-prezz f’pagamenti akkord. Fil-fatt il-hlas ma kienx isir ma u kontra kull partita mibjugħha u kkonsenjata, kien jigi miznum kont mill-atturi..... li jindika l-ammonti dovuti mill-konvenuti u l-hlasijiet magħmula minnhom u mnaqqsa mill-istess kont ..... Kien biss praktika ta’ “credit agreement” li jigi tradott f’forma ta’ kont magħmul unilateralment mill-atturi ..., sabiex f’kull mument wieħed ikun jista’ jara x’kien il-bilanc dovut mill-konvenuti lill-atturi man mano li l-konvenuti kien qedin ihalsu . Kuntratt ta’ kont kurent u huwa intiz illi l-partijiet qegħdin jaġħtu servizz jew prodotti lil xulxin b’mod illi z-żewġ partijiet huma debituri u kredituri ta’ xulxin b’mod li mhux car favur jew kontra min qiegħed il-bilanc f’punt partikolari tat-transazzjoni.....”.

Stabilit li l-kont in kwistjoni ma kienx wiehed ta' kont kurrent, irid jigi f'dan l-istadju deciz minn meta kellhom jibdew jiddekorru l-interessi, u dan fid-dawl tal-kontensjoni tal-konvenut nomine li ma jiddekorrux interessi fuq ammont mhux likwidat u mhux determinabbi . Il-konvenut nomine fin-noti tieghu jiccita minn diversi sentenzi fis-sens illi ma humiex dovuti interessi fuq ammonti li għad iridu jigu likwidati jew li mhumiex facilment determinabbi (ara : Brigadier John Bell McCance noe. v. Antonio Sammut: XXXIII. i. 439; Spiridione L. Mizzi et noe. v Emmanuele Falzon : XXXVIII. iii. 642; Antonio Buttigieg v Salvatore Said: XXXVI. iii. 599 u ohrajn a fol. 138-139) . Huwa jsostni illi bis-sistema adoperata bejn il-partijiet, qatt ma kien f'pozizzjoni li jkun jaf ezattament x'inhu dovut ghall-merkanzija li kienet tigi minn zmien għal zmien konsenjata lilu . Dana la mill-*invoice* tal-Bhs ta' l-Ingilterra li, apparti l-fatt illi kienet tkun ikkwotata f'munita sterlina, ma kienitx tinkludi l-ispejjez addizzjonali u lanqas bis-sistema ta' lira b'lira li kienet approssimattiva wisq . Huwa għalhekk jinsisti illi jekk hemm xi interessi dovuti, dawn huma dekorribbli biss mid-data tal-hrug ta' l-*invoice* li kienet tintbagħħat kull tant zmien mill-attur nomine .

L-attur nomine minn naħa l-ohra jikkontendi illi l-imghaxijiet huma dovuti mid-data tal-konsenza, għax ghalkemm l-ammont dovut ma kienx ikun likwidat kollu permezz tal-fattura mibghuta mis-socjeta' estera, il-konvenut kien f'pozizzjoni li facilment seta' jikkalkula x'għandu jagħti, sew permezz tad-*data* migbura fuq id-*diskette* li kienet tintbagħħat ma' kull konsenja, kif ukoll bl-informazzjoni li kienu jfornu rappreżentanti tas-socjeta' attrici kull meta kien ikun hemm xi diffikolta' f'dan ir-rigward . Infatti l-attur nomine jargumenta illi tant kienu jkunu magħrufa l-ispejjez, illi l-konvenut nomine dejjem irnexxielu johrog l-oggetti mixtriha mingħandu għal-bejgh fil-hanut tieghu bil-prezz iffissat, u ma kienx ikollu għalfejn jistenna li jircievi l-*invoice* formali .

L-espert komputista ddecieda illi jagħmel il-kalkoli ta' dak li għadu dovut bhala interassi mid-data tal-konsenza ta' kull lott ta' merkanzija, għal dak li kien jigi direttament mingħand il-BhS tal-Ingilterra u mid-data tal-fattura ta' Camilleri Establishments Limited għal-dik il-merkanzija mixtriha "Store to Store" (ara relazzjoni peritali a fol. 94-95) . Din il-Qorti taqbel ma' l-espert tagħha għal dak li jirrigwarda l-merkanzija mixtriha mingħand is-socjeta' attrici, għax ma jistgħad qatt ikun mod iehor, għalad darbi l-merkanzija kienet tigi akkumpanjata bil-fattura b'kollo, huwa xorta wahda ma kienx ikun f'pozizzjoni li jistabilixxi sew dak li kien ikun dovut . Irrizulta illi fil-fehma tagħha thoss illi għandu ragun il-konvenut nomine illi lanqas għal dak li kien ikun mixtri direttament mill-Ingilterra, minkejja illi hafna drabi l-merkanzija kienet tigi akkumpanjata bil-fattura b'kollo, huwa xorta wahda ma kienx ikun f'pozizzjoni li jistabilixxi sew dak li kien ikun dovut . Irrizulta illi fil-parti l-kbira tal-kazijiet anke din il-merkanzija kienet tingabar mill-istores ta' Camilleri Establishments Limited u mhux direttamnet mid-Dwana . Għalhekk għall-ispejjez tad-dwana, charges, u taxxi kienet tagħmel tajjeb l-istess C.E.L., flimkien ma' dak li kien jirrigwarda l-merkanzija intenzjonata għall-hwienet tagħha stess f'Malta . Huwa minnu illi għal xi zmien kienet qed tinhad dem is-sistema ta' "lira b'lira" biex b'mod approssimattiv hafna ikun jista' jsir xi pagament da parti ta' C&S . Imma lanqas din is-sistema ma jidher illi setgħet tibqa' tigi operata fit-tul, għax kienu dejjem jinqalghu id-diffikultajiet . Intant

fil-mankanza ta' fatturi regolari mibghuta mis-C.E.L., is-socjeta' konvenuta spiccat thallas xi haga b'mod sporadiku biex dejjem jinqata' parti mill-kont .

Huwa sinjifikanti illi għalkemm l-expert komputista jghid illi hadem l-interessi dovuti fuq il-merkanzija li kienet tasal direttament mill-Ingilterra għas-C & S mid-data tal-kunsinna, zgur li ma setghax jagħmel dan semplicement a bazi tal-fatturi ta' l-Ingilterra, ghax dawn ma kienux ifornu bizznejjed dettalji dwar kontijiet u spejjez, imma kellu necessarjament jirreferi ghall-fatturi rilaxxjati dwar l-istess kunsinna mis-C.E.L. Fir-rapport tieghu l-expert komputista jargumenta illi mhux sewwa illi s-socjeta' konvenuta tibbenfika mit-traskuragini tas-socjeta' attrici u d-dewmien tagħha biex tibghat fatturi b'mod regolari . Imma l-Qorti pjuttost taqbel mal-konvenut nomine illi lanqas m'għandu jigi penalizzat hu minhabba l-istess traskuragini . Kieku dawn il-fatturi ntbagħtu regolarmen u fi zmien qasir wara l-kunsinna tal-merkanzija lis-C & S, il-konvenut nomine ma kien ikollu ebda skuza għad-dewmien fil-hlas u tali dewmien kien certament ikun a skapitu tieghu . Imma ma jistghax jingħad l-istess fil-kaz in ezami . Is-C.E.L. kienu x'kienu rrugħiżiet tagħha għal id-dewmien biex tibghat il-fatturi relattivi, zgur li ma tistghax tħalli illi ma kienitx f'pozzjoni li tikkalkula dak li kien rejalment dovut għaladbarba l-inforazzjoni mehtiega kienet tkun kollha f'idejha .

Għalhekk f'dan ir-rigward għandu ragun il-konvenut nomine jinsisti illi l-kalkoli ta' l-interessi dovuti, għandhom isiru kollha kemm huma b'effett **mid-data tal-fattura relativa** mahruga minn Camilleri Establishmnet Limited dwar kull kunsinna ta' merkanzija magħmulha lis-C & S Supermarkets Limited .

Ilment iehor imsemmi mill-konvenut nomine jirrigwarda l-fatt illi l-expert komputista fil-kalkoli tieghu (ara Appendix 'A u 'B' annessi mar-rapport peritali a fol. 97- 107) ikkapitalizza l-interessi . L-artikolu 1142 tal-Kap.16 jistipula illa :

“L-imghaxijiet magħluqa jistgħu jagħtu mghaxijiet ohra, sew, bis-sahha tad-dispozizzjonijiet ta' l-artikoli ta' qabel dan, minn dak in-nhar tat-talba gudizzjarja għalda qiegħi jew bi ftehim li jsir wara li jagħlqu, basta li, fil-kaz li wieħed u l-iehor, l-imghaxijiet ikollhom jingħataw għal zmien ta' mhux anqas minn sena.”

It-talba gudizzjarja trid issir permezz ta' kawza, ghax “*il protesto precedentemente avanzato ... non poteva aver l'effetto voluto dalla legge per far decorrere gli interessi sugli interessi scaduti, per la ragione che il protesto e qualunque altro atto giudiziario, contenente una interpellazione od una dichiarazione d'animo non equivale alla domanda dedotta in giudizio contemplata nel citato art. 848 (illum l-art. 1142 K.C.) la quale non puo' aver luogo, che per citazione o libello, od in altro modo determinato dalla legge*” (Vincenzo Bugeja v Michelina Mirabita vol. VII. 386) .

Fil-kaz in ezami ma rriżulta li kien hemm la talba gudizzjarja fis-sens imfisser u lanqas ebda ftehim illi l-interessi kellhom jigu kapitallizzati . Ma

kellu ghalhekk ebda ragun l-espert komputista jikkapitalizza l-interessi fuq l-ammont dovuti mis-socjeta' konvenuta .

F'wahda min-noti tieghu l-konvenut nomine josserva illi minkejja illi fil-mori tal-kawza sar pagament akkont (ara nota ta' riduzzjoni ta' l-attur nomine), dan ma ttiehidx in konsiderazzjoni fil-kalkoli tieghu . Naturalment fi kwalunkwe likwidazzjoni preciza ta' l-ammonti rejälment dovuti, tali pagament u d-data ta' meta sar, iridu jittieħdu in konsiderazzjoni anke ghall-finijiet ta' l-interessi.

L-istess jirrizulta illi l-espert komputista naqas li jiehu in konsiderazzjoni tal-fatt illi a tenur tal-klawsola tlieta (3) tal-ftehim raggunt bejn il-kontendenti fil-25 ta' Awissu 1990 (Dok. A.C. 1), is-socjeta C & S kienet qed tingħata kreditu ta' disghin (90) gurnata mill-kunsinna tal-merkanzija ghall-ewwel sena . Dan in-nuqqas ukoll irid jigi indirizzat fil-kalkoli ta' l-interessi fuq il-hlasijiet għal dik l-ewwel sena ta' negozju bejn il-kontendenti .

Jidher illi hemm xi zbalji ohra fir-rapport peritali u l-appendici tieghu illi gew indikati fin-nota ta' l-osservazzjonijiet tal-konvenut nomine li saret b'referenza għal l-istess rapport [ara fol. 184 – 187 tal-process, partikolarment fil-paragrafi (d) u (e)] .

Għaldaqstant tiddecidi f'dan l-istadju billi tordna illi l-process tal-kawza jerga' jigi rimess lill-espert tagħha s-sur John Bonnici sabiex dan jirrevedi l-kalkoli tieghu dwar dak li huwa dovut lil Camilleri Establishments Limited mis-socjeta' konvenuta, fid-dawl ta' dak kollu li gie deciz f'din is-sentenza preliminari .

L-ispejjeż jibqghu riservati għas-sentenza finali .

(ft)	Paul Coppini Magistrat .
(ft)	Francis Attard Deputat Registratur

Vera Kopja

Għar-Registratur
S3595G1(Pc) sip
3033